

คู่มือสำหรับนักกิจกรรมข้าม
เพศในการร่วมพัฒนาแผน
ยุทธศาสตร์ชาติ

คู่มือสำหรับนักกิจกรรมข้าม
เพศในการร่วมพัฒนาแผน
ยุทธศาสตร์ชาติ

งานนี้อาจถูกผลิตซ้ำและถูกเผยแพร่ใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยไม่มีการแก้ไขและไม่มีการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า สำหรับการสนับสนุนที่ไม่แสวงหาผลกำไรและ/หรือเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการศึกษาเพียงเท่านั้น โดยที่สำเนาทั้งหมดมีข้อความต่อไปนี้:

สงวนลิขสิทธิ์สำหรับ GATE ปี ค.ศ. 2021:งานนี้ผลิตซ้ำและเผยแพร่โดยได้รับอนุญาตจาก GATE ไม่อนุญาตให้ผู้อื่นนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าจาก GATE การขออนุญาต กรุณาติดต่อ gate@gate.ngo

ผู้แต่ง: Niwagaba, N. Theron, L. , Schoole, J.

กิตติกรรมประกาศ:

เรียบเรียง: Naomhán O'Connor

ผู้ประสานงานโครงการ: Erika Castellanos

จัดเรียง: Gabriel Germaine de Larch

การวิเคราะห์ข้อมูล: Omar Torres Santaella

ถอดความ: Mathilde Tomson-Myburgh

การอ้างอิงที่ถูกละเว้น:

GATE. (2021). คู่มือสำหรับนักกิจกรรมข้ามเพศในการร่วมพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ GATE.

GATE ขอขอบคุณตัวแทนจากกระทรวงสาธารณสุข ประเทศยูกันดา, สถาบันแห่งชาติเพื่อการควบคุมโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (NASCO) ประเทศเคนยา, โครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS), มูลนิธิเพื่อการวิจัยโรคเอดส์ (amfAR); กองทุนโลก หรือ Global Fund (ด้านสิทธิชุมชนและเพศสภาพ); COC Netherlands (โครงการ "Bridging the Gaps"); Global Philanthropy Project, กลุ่มองค์กรพัฒนาสังคม (NGO Cohort) ประเทศยูเครน; Jinsiango ประเทศเคนยา, FEM Alliance ประเทศยูกันดา, Men's Health ประเทศกัมพูชา และ Trans Alliance Sierra Leone ที่ได้ร่วมแบ่งปันข้อมูล รวมถึงข้อมูลเชิงลึกต่างๆ ระหว่างการสัมภาษณ์และการประชุมตรวจสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำอย่างเต็มที่ในการผลิตเนื้อหาต่างๆ ของคู่มือนี้

เกี่ยวกับ GATE

GATE เป็นองค์กรสนับสนุนระดับนานาชาติที่ทำงานเพื่อความยุติธรรมและความเท่าเทียมกันสำหรับชุมชนข้ามเพศ ความหลากหลายทางเพศ และเพศกำกวม ด้วยรากฐานของการเคลื่อนไหวของเรา เราทำงานร่วมกับพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ในระดับโลกเพื่อให้ความรู้ ทรัพยากร และการเข้าถึงสถาบันและกระบวนการระหว่างประเทศ วิสัยทัศน์ของเราคือโลกที่ปราศจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยพิจารณาจากอัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศ กลยุทธ์ของเราคือการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของการสนับสนุนระดับโลก การสร้างความรู้ และการกระจายทรัพยากรผ่านการรวมการเคลื่อนไหวที่สำคัญของคนข้ามเพศ ความหลากหลายทางเพศ และเพศกำกวมในทุกระดับของกระบวนการทางการเมือง กฎหมาย และเศรษฐกิจและสังคม

งานของเราเกี่ยวกับการกำจัดพยาธิสภาพมุ่งเน้นไปที่การรณรงค์เพื่อการรับรองเพศสภาพตามกฎหมาย การดูแลสุขภาพทางเพศและความครอบคลุมด้านสุขภาพ และโดยการแสวงหาการยอมรับการละเมิดสิทธิมนุษยชนจำนวนมากที่มีรากฐานมาจากพยาธิสภาพ เราทำสิ่งนี้โดยร่วมมือกับองค์การอนามัยโลกในกระบวนการเฉพาะ รวมถึงการปฏิรูปการจำแนกโรคระหว่างประเทศ การสร้างการเจรจาที่สำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักและการผลิตและแบ่งปันทรัพยากรทางเทคนิคและทรัพยากรการเมือง การแนะนำพยาธิสภาพเป็นประเด็นสำคัญในระบบสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และเฝ้าติดตามการล่วงละเมิดทางกฎหมายและการโจมตีตามอุดมการณ์ทางเพศต่อชุมชนของเรา

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ GATE ได้ที่ www.gate.ngo

บทความ

บทนำ	5
แผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อยุติปัญหาเอดส์คืออะไร?	5
ทำไมชุมชนและองค์กรของเราควรมีส่วนร่วมในภารกิจนี้?	6
ปฏิรูปความมุ่งมั่นระดับโลกในการดำเนินงานระดับท้องถิ่น	6
ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564	7
พวกเราดำเนินมาถึงขั้นตอนนี้แล้ว?	8
การทำความเข้าใจผลกระทบของโรคระบาดต่อประชากรกลุ่มเสี่ยง	8
เป้าหมายของเราคืออะไร?	10
ทำความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยการเชื่อมโยงเข้ากับภารกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายที่ดำเนินอยู่ในองค์กรของท่าน	10
ชุมชนข้ามเพศถูกกำหนดให้เป็นประชากรกลุ่มเสี่ยงตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ	11
เราจะไปถึงเป้าหมายนั้นได้อย่างไร?	12

หมายเหตุด้านภาษา: ในคู่มือนี้ เราใช้คำว่า “คนข้ามเพศ” เพื่อกล่าวถึงบุคคลข้ามเพศ และชุมชนที่มีความหลากหลายทางเพศ กล่าวคือ ประชากรกลุ่มนี้ไม่ใช่บุคคลตรงเพศ

จากข้อมูลในประเทศต่างๆ พบว่า ประชากรข้ามเพศเป็นประชากรกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดในเรื่องปัญหาเอชไอวี และต้องเผชิญกับปัญหาหนักอื่นๆ อีก เช่น การตีตราเชิงโครงสร้างและทางสังคม การเลือกปฏิบัติ และการใช้ความรุนแรงที่มีอยู่ในทั่วทุกภูมิภาค ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังเป็นอุปสรรคต่อความพร้อมและการเข้าถึงบริการสุขภาพ รวมถึงบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี¹.

ถึงกระนั้น ประชากรข้ามเพศก็ยังถูกมองข้าม โดยภาครัฐไม่ให้ความสำคัญที่จะนำข้อมูลด้านเอชไอวี ของพวกเขา มาพิจารณาในการเก็บข้อมูลระดับชาติ และด้วยเหตุนี้ การพิจารณาให้คนข้ามเพศเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในแผนยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategic Plans - NSPs) จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเกิดขึ้นได้ยาก การกีดกันคนข้ามเพศไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อพวกเขาที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เอชไอวี แต่ยังเป็นอุปสรรคต่อการระดมทุนและการจัดทำแผนงานต่างๆ เฉพาะสำหรับกลุ่มคนข้ามเพศ อีกด้วย เนื่องจากผู้บริจาคส่วนใหญ่มักมุ่งให้ความสำคัญมากขึ้นไปที่โครงการต่างๆ ที่อยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่ภารกิจเสร็จสิ้น โดยคนข้ามเพศได้รับการพิจารณาให้เข้าร่วมแผนยุทธศาสตร์ชาติ จะเป็นใบเบิกทางสู่การได้รับแรงสนับสนุนที่เพิ่มขึ้นให้กับชุมชนข้ามเพศต่อไป

ด้วยเหตุนี้ เราจึงได้พัฒนาคู่มือ 2 ชุดนี้ขึ้นมา โดยชุดแรกมีชื่อว่า “คู่มือสำหรับภาครัฐในการมีส่วนร่วมของคนข้ามเพศในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ” และ “คู่มือสำหรับนักกิจกรรมข้ามเพศในการร่วมพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ” คู่มือทั้ง 2 ชุด ดังกล่าวนี้นี้ มีจุดประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการกีดกันคนข้ามเพศ โดยการเปิดโอกาสให้พวกเขามีส่วนร่วมมากขึ้นในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ

คู่มือเหล่านี้ ประกอบไปด้วยเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ :

- การค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- การทำแบบสำรวจกับนักกิจกรรมข้ามเพศจำนวน 45 คน จากทั่วโลก ที่เคยมีส่วนร่วมในการรณรงค์แผนยุทธศาสตร์ชาติมาก่อน (ซึ่งในคู่มือนี้ จะเรียกว่า แบบสำรวจของนักกิจกรรม)
- การสัมภาษณ์และทำสนทนากลุ่มกับนักกิจกรรมข้ามเพศ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และตัวแทนชุมชนขององค์กรในประเทศกรณีศึกษาต่างๆ (กัมพูชา เคนยา เซียร์ราลีโอน ยูกันดา และยูเครน) ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้บริจาค (จากโครงการ “Bridging the Gaps” ของ COC Netherlands, กองทุนโลก, Global Philanthropy Project และ UNAIDS)
- การประชุมตรวจสอบคู่มือร่วมกับนักกิจกรรมข้ามเพศที่มีส่วนร่วมในการรณรงค์แผนยุทธศาสตร์ชาติ

แผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อยุติปัญหาเอ็ดส์คืออะไร?

แผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ประเทศทั่วโลกต่างพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางระดับชาติในการจัดการปัญหาด้านเอชไอวี อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศ แผนยุทธศาสตร์ยังประกอบด้วยแนวนโยบายและโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องวัณโรค การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ และมาลาเรีย อีกด้วย ซึ่งโดยปกติแล้ว จะใช้ระยะเวลาดำเนินการระหว่าง 3 ถึง 5 ปี ในการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategic Planning) เป็นการกำหนดกรอบการทำงานในการจัดการปัญหาในระดับชาติ รวมถึงการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การกำหนดงบประมาณ ตลอดจนกระบวนการติดตามและประเมินผลต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมักจะมุ่งไปที่การกำหนดแนวทาง การจัดหาทรัพยากร และการจัดการกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเอชไอวี ว่าควรจะเริ่มดำเนินการอย่างไรในการป้องกัน ตรวจสอบ เชื่อใจให้คำปรึกษา รวมถึงวิธีการดูแลรักษา การควบคุมไวรัสในผู้ป่วย การป้องกันและจัดการกับภาวะการติดเชื้อร่วม หรือมีโรคอื่นร่วมด้วย (ไวรัสตับอักเสบบี วัณโรค และสุขภาพจิต) ตลอดจนการจัดทำโครงการแจกถุงยางอนามัยและเจลหล่อลื่น การทำงานในประเด็นเรื่องอนามัยทางเพศและการเจริญพันธุ์ (sexual and reproductive health - SRH) การใช้ยา PrEP การใช้แนวทางลดความเสี่ยงในการใช้สารเสพติดและการฉีดสารเข้าร่างกายอย่างปลอดภัย การแทรกแซงทางพฤติกรรม และการจัดการกับการตีตราและการเลือกปฏิบัติ

¹ UNAIDS (2021). HIV and transgender and other gender-diverse people. Human Rights Fact Sheet Series.

ทำไมชุมชนและองค์กรของเราควรมีส่วนร่วมในภารกิจนี้?

ประชากรคนข้ามเพศยังคงประสบปัญหาเอชไอวี เพราะขาดความช่วยเหลือที่เหมาะสม จากรายงานล่าสุดของ UNAIDS ที่ตีพิมพ์ในปี 2020 ผู้หญิงข้ามเพศมีความเสี่ยงที่จะติดเชื้อเอชไอวี มากกว่าประชากรผู้ใหญ่กลุ่มอื่นๆ ถึง 34 เท่า โดยคนข้ามเพศยังเป็น 1 ใน 5 กลุ่มประชากรหลักที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีมากที่สุด แต่ยังคงขาดการเข้าถึงบริการต่างๆ ที่เพียงพอ ถึงกระนั้น ภาครัฐก็ยังไม่ให้ความสำคัญที่จะนำข้อมูลด้านเอชไอวีของพวกเขามาพิจารณาในการเก็บข้อมูลระดับชาติ

เรื่องสำคัญที่เราต้องมีส่วนร่วม การวางแผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นความร่วมมือกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญระดับประเทศ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน กลุ่มชุมชน ภาคีเครือข่าย ผู้บริจาค และหน่วยงานต่างๆ ของสหประชาชาติ นอกจากนี้ ชุมชนและกลุ่มผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ยังควรมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ด้วย การพิจารณาคนข้ามเพศเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยาก ซึ่งการกีดกันคนข้ามเพศไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อพวกเขาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเอชไอวี แต่ยังเป็นอุปสรรคต่อการระดมทุนและการจัดทำแผนงานต่างๆ เฉพาะสำหรับกลุ่มคนข้ามเพศอีกด้วย การที่คนส่วนใหญ่ในประเทศต่างๆ ยังคงมองข้ามและไม่ให้ความสำคัญในการนำสถานการณ์เอชไอวี ของคนข้ามเพศมาพิจารณาในการต่อสู้กับปัญหา มีแต่จะยิ่งทำให้พวกเขาต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่สูงขึ้น

รู้หรือไม่ว่า?

ประชากรกลุ่มเสี่ยง (Key Populations - KPs) คือ กลุ่มประชากรที่ยังคงต้องแบกรับความรุนแรงของการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี เพราะถูกมองว่าเป็นคนชายขอบ ตลอดจนถูกริดรอนสิทธิในการแสวงหาและเข้าถึงบริการต่างๆ ด้านเอชไอวี เนื่องมาจากการตีตราที่ฝังแน่น การเลือกปฏิบัติ และการกีดกันทางสังคม

กรณีศึกษา – ประเทศยูเครน: การต่อสู้กับการเจตนาที่กีดกัน

ในประเทศยูเครน การพิจารณาคณข้ามเพศเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการกลไกความร่วมมือในประเทศ (Country Coordinating Mechanism - CCM) เป็นเพียงการดำเนินการในระดับพิธีการมาโดยตลอด โดยตัวแทนคนข้ามเพศคนปัจจุบันที่ได้รับเลือก ได้รับการบอกกล่าวอย่างชัดเจนว่า พวกเขาจะไม่มีทางเลือกใดๆ ในการเข้าร่วมคณะทำงานที่มีอำนาจในการตัดสินใจ พวกเขาถูกปฏิเสธที่จะส่งสิ่งการประชุมผ่าน Zoom ให้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มันเป็นเรื่องง่ายที่จะพิจารณาคณข้ามเพศเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว พวกเขายังคงถูกกีดกันโดยระบบการทำงานบางอย่าง ซึ่งนักกิจกรรมข้ามเพศได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการต่อสู้กับการกีดกันเชิงการทำงานลักษณะนี้ ด้วยการรณรงค์ให้มีการนำรูปแบบการทำงาน เช่น การใช้ระบบโควตาในการพิจารณาคณข้ามเพศเข้ามามีส่วนร่วมในคณะทำงานที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่การเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง รวมถึงมีพื้นที่ในการผลักดันให้รัฐบาลแสดงรับผิดชอบต่อคำมั่นสัญญาใดๆ ที่ให้ไว้กับพวกเขา ในระหว่างนี้ นักกิจกรรม และองค์กรข้ามเพศต่างๆ ในยูเครน ก็ยังคงเดินทางหาหนทางและรูปแบบที่สร้างสรรค์เพื่อต่อสู้กับการกีดกันเหล่านี้ พวกเขายังได้ริเริ่มจัดโครงการฝึกอบรมทักษะและความสามารถในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขณะเดียวกันก็เดินทางสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวกับภาคี รวมถึงสร้างเครือข่ายเชิงกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้กับนักกิจกรรมในการส่งเสริมและปกป้องผลประโยชน์ของชุมชนคนข้ามเพศต่อไป เมื่อได้มีโอกาสทำงานร่วมกับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

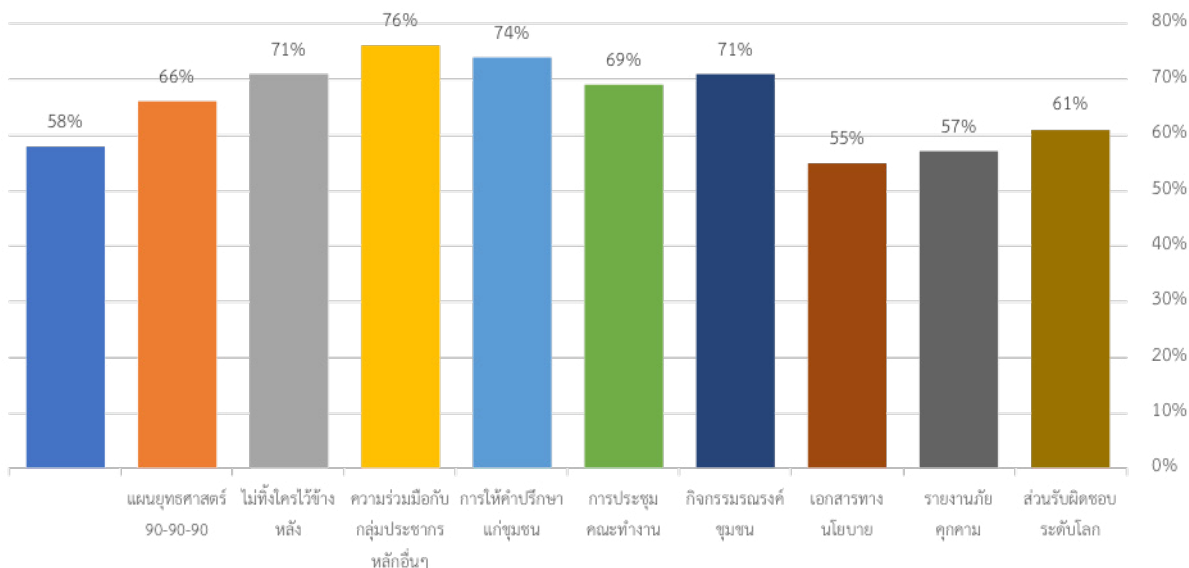
ปฏิรูปความมุ่งมั่นระดับโลกในการดำเนินงานระดับท้องถิ่น

วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศส่วนใหญ่ในโลก (193 ประเทศสมาชิกของสหประชาชาติ) ได้ร่วมลงนามในวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) ในจำนวนนี้ เป้าหมายที่ 3 หรือ SDG 3 เป็นการให้ความสำคัญในเรื่องการมีสุขภาพที่ดีและเป็นอยู่ที่ดี โดยมีหลักการ ก็คือ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” หลักการดังกล่าวนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบุคคลและชุมชนข้ามเพศ ซึ่งเป็นผู้ที่ถูกมองข้ามและทอดทิ้งไว้ข้างหลังมาโดยตลอด จากการกำหนดนโยบายและการออกแบบโครงการต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

² UNAIDS (2021). Global AIDS update – Confronting Inequalities: lessons for pandemic responses from 40 years of AIDS.

จุดเริ่มต้น: ส่วนรับผิดชอบทางภาครัฐ

การนำหลักการและกรอบการทำงานของ SDG 3 มาใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดี ซึ่งเน้นไปที่การ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” นั้น ยังช่วยให้ นักกิจกรรมเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในพื้นที่ระดับนานาชาติ อย่าง สหประชาชาติ ในการเข้าร่วมและติดตามการปฏิบัติงานของภาครัฐ รวมถึงเพิ่มโอกาสให้นักกิจกรรมได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เสริมสร้างเครือข่ายทำงานที่มีความเป็นหน้าหนึ่งใจเดียวกัน และร่วมกันผลักดันให้ภาครัฐมีความรับผิดชอบต่อความมั่นคงสุขภาพใดๆ ที่ให้ไว้ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ กราฟด้านบนแสดงให้เห็นถึงประเด็นต่างๆ ที่นักกิจกรรมและองค์กรข้ามเพศนำมาใช้เพื่อสอดส่องความรับผิดชอบต่อการทำงานของภาครัฐ นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นถึงประเด็นที่ต้องปรับปรุง เช่น รายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายระดับชาติ รายงานเงา (shadow report) และ SDGs ที่ประเทศสมาชิกได้ทำการลงนาม ท่านสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบางประเด็นเหล่านี้ได้ที่ [ชุดคู่มือ](#) “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของคนข้ามเพศ” ของ GATE โดยเฉพาะในหน้า 12-13

ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564

ประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้นำชุดเป้าหมายใหม่ที่มีความท้าทายมาใช้เป็นปฏิญญาทางการเมือง³ ที่การประชุมระดับสูงสมัชชาสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องโรคเอดส์ โดยปฏิญญาทางการเมืองดังกล่าวได้แถลงยอมรับด้วยความกังวลว่า ประชากรกลุ่มเสี่ยง 5 กลุ่ม ซึ่งรวมถึงคนข้ามเพศ มีแนวโน้มที่จะติดเชื้อเอชไอวี รวมถึงเผชิญกับความรุนแรง การตีตรา การเลือกปฏิบัติ และกฎหมายที่จำกัดการออกมาเคลื่อนไหวหรือการเข้าถึงบริการต่างๆ ของพวกเขา

ประเทศสมาชิกแสดงความตกลงที่จะตรวจสอบให้แน่ใจว่า น้อยกว่า 10% ประเทศจะมีการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายอย่างเข้มงวดอันนำไปสู่การปฏิเสธหรือจำกัดการเข้าถึงบริการต่างๆ ภายในปี 2568 รวมถึงให้คำมั่นสัญญาว่า พวกเขาจะมีประชากรที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน มีความเสี่ยงหรือได้รับผลกระทบจากเอชไอวี น้อยกว่า 10% ที่ยังต้องเผชิญกับการตีตราและการเลือกปฏิบัติภายในปี 2568⁴

ประเทศสมาชิกยังให้คำมั่นต่อหลักการ ‘การมีส่วนร่วมมากขึ้นของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์’ (Greater Involvement of People Living with HIV/AIDS - GIPA) และพร้อมเปิดโอกาสให้เครือข่ายทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับภายในประเทศ รวมถึงชุมชนอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบ มีส่วนในการตัดสินใจ วางแผน ดำเนินการ และติดตามผลการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี ตลอดจนได้รับการสนับสนุนทั้งทางด้านเทคนิคและการเงินที่เพียงพอ พวกเขาเห็นด้วยกับเป้าหมายใหม่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการให้ชุมชนเป็นผู้นำในการให้บริการต่างๆ รวมถึงให้องค์กรที่นำโดยชุมชนมีหน้าที่:

- 30% ของบริการตรวจและรักษา มุ่งเน้นไปที่การตรวจเอชไอวี แล้วจึงเชื่อมต่อไปสู่การรักษา
- 80% ของบริการป้องกันเอชไอวี มุ่งเน้นไปที่ประชากรกลุ่มเสี่ยง ซึ่งรวมถึงผู้หญิง
- 60% ของโครงการมุ่งไปที่การสนับสนุนความสำเร็จของปัจจัยเอื้อทางสังคม (societal enablers)

ปฏิญญาทางการเมือง พ.ศ. 2564 เกิดขึ้นจากการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2564-2569 (Global AIDS Strategy 2021-2026) ซึ่งตระหนักว่า ความไม่เท่าเทียมกันเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในการยุติการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ และประชากรกลุ่มเสี่ยง เช่น คนข้ามเพศ ผู้ให้บริการทางเพศ กลุ่มชายรักชาย และกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดแบบฉีด มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ที่มีความท้าทายนี้

³ United Nations General Assembly. (2021). A/Res/75/284. https://www.unaids.org/en/resources/documents/2021/2021_political-declaration-on-hiv-and-aids

⁴ UNAIDS. (2021). New global pledge to end all inequalities faced by communities and people affected by HIV towards ending AIDS. https://www.unaids.org/en/resources/presscentre/pressreleaseandstatementarchive/2021/june/20210608_hlm-opens

ในขณะที่ ประเทศต่างๆ กำลังดำเนินการแปลคำมั่นสัญญาในระดับโลกเหล่านี้ต่อแผนและกลยุทธ์ระดับชาติที่จะดำเนินการภายในปี 2568 ชุมชนและองค์กรข้ามเพศต่างๆ สามารถนำพันธสัญญาเหล่านี้มาใช้เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมมากขึ้นและอย่างแท้จริงในกระบวนการนี้ พันธกรณีระหว่างประเทศเหล่านี้ และการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเทศของท่าน ต่างมีความเชื่อมโยงและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยในขณะที่พวกเขา กำลังวางแผน ดำเนินการ และติดตามระบบการทำงานต่างๆ ภายในประเทศ เช่น การทำงานของกรมอนามัย รัฐบาล หรือคณะกรรมการกลไกความร่วมมือในประเทศ เป็นต้น พวกเขา ก็ยังต้องรายงานเป็นระยะๆ ต่อสหประชาชาติ (UN) ในระดับสากลด้วย สิ่งสำคัญคือ ต้องรู้จักการทำงานในแต่ละระดับเหล่านี้ มีความแตกต่างและสามารถเชื่อมโยงในการก้าวไปสู่เป้าหมายเดียวกันอย่างมีกลยุทธ์ได้อย่างไร

พวกเราดำเนินมาถึงขั้นตอนไหนแล้ว?

การทำความเข้าใจผลกระทบของโรคระบาดต่อประชากรกลุ่มเสี่ยง

จากรายงานล่าสุด⁵ ของ UNAIDS ระบุว่า ในปี 2563 ผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่จำนวน 1.5 ล้านคน ส่วนใหญ่มาจากประชากรกลุ่มเสี่ยงและคู่นอนของพวกเขา ผู้ใช้สารเสพติดแบบฉีด ผู้หญิงข้ามเพศ คนขายบริการทางเพศ กลุ่มชายรักร่วมเพศ รวมถึงผู้ชายอื่นๆ ที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายและคู่นอนของประชากรกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้ ซึ่งคิดเป็น 65% ของจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ทั้งหมดทั่วโลกในปี 2020 ในจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ทั้งหมดที่อยู่นอกเขตแอฟริกาใต้สะฮารา คิดเป็นประชากรกลุ่มเสี่ยง 93% ในขณะที่ประชากรกลุ่มเสี่ยงที่อยู่ภายในเขตแอฟริกาใต้สะฮารา คิดเป็น 35% อย่างไรก็ตาม พวกเขาส่วนใหญ่เหล่านี้ ยังคงถูกมองเป็น คนชายขอบ และขาดการเข้าถึงบริการด้านเอชไอวีที่เหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ยังพบว่า มีอุปสรรคสำคัญในการให้เงินสนับสนุนเพื่อจัดการปัญหาเอชไอวีสำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้ จากรายงานของ Aidsfonds พบว่า โครงการต่างๆ ที่มุ่งให้ความช่วยเหลือประชากรกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้ ระหว่างปี 2016-2018 ได้รับเงินสนับสนุนเพียง 2% ของเงินสนับสนุนด้านเอชไอวีทั้งหมด ทำให้โครงการเหล่านี้ต้องประสบกับปัญหาด้านทรัพยากรถึง 80%⁶

เพื่อการจัดการปัญหาเอชไอวีอย่างมีประสิทธิภาพ WHO ได้รวบรวมแนวทาง ในการป้องกัน การวินิจฉัย การดูแลและรักษาสำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยง โดยระบุว่า พวกเขาควรได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง หรือเป็นผู้นำในการดำเนินโครงการต่างๆ ที่มุ่งให้ความช่วยเหลือชุมชนของพวกเขาเอง เพราะมันเป็นเรื่องจำเป็นที่ชุมชนจะต้องขับเคลื่อนงานนี้ด้วยตัวเอง แต่กระนั้น ก็ยังพบอุปสรรคที่สำคัญ คือ พวกเขาไม่ได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ดังนั้น การพิจารณาให้องค์กรและชุมชนข้ามเพศเข้ามามีส่วนร่วมเชิงรุกและเชิงกลยุทธ์ในการรับมือปัญหาเอชไอวีระดับชาติ จึงถือเป็นก้าวสำคัญและเป็นการสร้างโอกาสในการวางแผน สนับสนุนเงินทุน และจัดทำโครงการต่างๆ ด้านโรคระบาดอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนทำให้วิสัยทัศน์ปี 2573 เข้าใกล้ความเป็นจริงมากขึ้น

ประชากรกลุ่มเสี่ยง และประชากรข้ามเพศในการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติ

แต่ละประเทศจะต้องรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานของพันธสัญญาทั่วโลกต่อ UNAIDS เป็นประจำทุกปีผ่านระบบการเฝ้าติดตามสถานการณ์โรคเอดส์ (Global AIDS Monitoring - GAM) ซึ่งรวมถึงเครื่องมือตรวจสอบการทำงานด้านพันธกรณีระดับชาติและนโยบาย (National Commitments and Policy Instrument - NCPI) โดยในเครื่องมือ NCPI นี้ ประกอบไปด้วยคำถามเฉพาะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเสี่ยงในการพัฒนานโยบาย/แนวทาง/ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของพวกเขา ข้อมูลล่าสุดจากประเทศที่มีการทำรายงานแสดงให้เห็นว่า ประชากรข้ามเพศมีส่วนร่วมเพียง 40% ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มชายรักร่วมเพศและผู้ชายคนอื่นๆ ที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย (60%) และกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศ (53%)⁸

นอกจากเรื่องมีส่วนร่วมในกระบวนการแล้ว ยังต้องวิเคราะห์ที่อื่นว่า มีประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชากรกลุ่มเสี่ยงรวมอยู่ในแผนระดับชาติอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

⁵ UNAIDS. (n.d.) UNAIDS report shows that people living with HIV face a double jeopardy, HIV and COVID-19, while key populations and children continue to be left behind in access to HIV services. https://www.unaids.org/en/resources/presscentre/pressreleaseandstatementarchive/2021/july/20210714_global-aids-update

⁶ Ibid.

⁷ World Health Organization. (2014). Consolidated guidelines on HIV prevention, diagnosis, treatment and care for key populations. <http://www.who.int/hiv/pub/guidelines/keypopulations/en/>

⁸ Data available at lawsandpolicies.unaids.org.

แผนยุทธศาสตร์ชาติในแต่ละประเทศ ยังมีการใช้คำศัพท์และคำจำกัดความที่แตกต่างกันสำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยง นอกจากคำว่า “ประชากรกลุ่มเสี่ยง” แล้ว ยังมีการคำหรือวลีอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่น “ประชากรชายขอบ” “ประชากรที่มีความเสี่ยงมากที่สุด” และ “กลุ่มเปราะบาง” เป็นต้น คำศัพท์เหล่านี้มีความแตกต่างกันเล็กน้อยซึ่งอาจมีนัยสำคัญในการดำเนินโครงการด้านเอชไอวี องค์การอนามัยโลก ถือว่าประชากรกลุ่มเสี่ยงเป็นกลุ่มที่ “มีความเสี่ยงในการที่จะติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีพฤติกรรมเสี่ยงสูง โดยไม่ได้พิจารณาถึงประเภทของการแพร่ระบาดหรือบริบทของท้องถิ่น” นอกจากนี้ “ยังเป็นกลุ่มที่มักมีปัญหาทางกฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีอีกด้วย” ในทางกลับกัน พวกเขาถือว่ากลุ่มที่เปราะบางคือกลุ่มที่ “ในบางบริบทมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีด้วย ประชากรเหล่านี้ไม่ได้เปราะบางหรือได้รับผลกระทบอย่างเท่าเทียมกันในทุกๆ ประเทศ และสถานที่ที่มีการแพร่ระบาด” แต่ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ สถานการณ์ และสภาพแวดล้อม ตัวอย่างเช่น แผนยุทธศาสตร์ชาติในมาลาวี กำหนดให้ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย (MSM) และผู้ให้บริการทางเพศอยู่ในหมวดหมู่ของ “ประชากรกลุ่มเสี่ยง” แต่จัดนักโทษให้อยู่ในหมวดหมู่ของ “กลุ่มเปราะบาง”

รู้หรือไม่?

UNAIDS จัดให้กลุ่มชายรักชายและผู้ชายอื่นๆ ที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย คนขายบริการทางเพศ คนข้ามเพศ และผู้ใช้สารเสพติดแบบฉีด นักโทษ และผู้ต้องขังอื่นๆ เป็น 5 ประชากรกลุ่มเสี่ยง ที่มีความเปราะบางต่อการติดเชื้อเอชไอวี และมีกขาดการเข้าถึงบริการต่างๆ¹⁰.

ในหลายประเทศ การรวมคนข้ามเพศไว้ในหมวดหมู่ของ “ประชากรกลุ่มเสี่ยง” ตามที่ที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นผลมาจากความพยายามในการขับเคลื่อนอย่างเข้มข้นขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2563 ซึ่งเป็นช่วงเวลาประเทศเคนยาและยูกันดา กำลังพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ นักกิจกรรมและองค์กรข้ามเพศต่างๆ ประสบความสำเร็จในการผลักดันเพื่อให้มีการพิจารณาคนข้ามเพศไว้ในหมวดหมู่ของประชากรกลุ่มเสี่ยง

กิจกรรม

ในหลายประเทศ การรวมคนข้ามเพศไว้ในหมวดหมู่ของ “ประชากรกลุ่มเสี่ยง” ตามที่ที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นผลมาจากความพยายามในการขับเคลื่อนอย่างเข้มข้นขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2563 ซึ่งเป็นช่วงเวลาประเทศเคนยาและยูกันดา กำลังพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ นักกิจกรรมและองค์กรข้ามเพศต่างๆ ประสบความสำเร็จในการผลักดันเพื่อให้มีการพิจารณาคนข้ามเพศไว้ในหมวดหมู่ของประชากรกลุ่มเสี่ยง

รู้หรือไม่?

คนข้ามเพศเข้าถึงเพียง 0.3% ของเงินทุนเพื่อการป้องกันทั้งหมด ถึงแม้ว่าทั่วโลก¹¹, คนข้ามเพศจะมีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าประชากรผู้ใหญ่ทั่วไปถึง 34 เท่าก็ตาม¹².

จากข้อมูลในแผนยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า ประชากรข้ามเพศยังคงเป็นกลุ่มประชากรที่ถูกมองข้าม โดยจากการทบทวน¹³ แผนยุทธศาสตร์ชาติครั้งล่าสุดโดย GATE และ amfAR ซึ่งพิจารณาในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับประเทศที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอชไอวีมากที่สุดจาก 5 ภูมิภาคของ UNAIDS ที่มีความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในผู้ใหญ่มากที่สุด พบว่า กรณีตัวอย่างของประชากรข้ามเพศถูกกล่าวถึงน้อยที่สุดในส่วนของกรอบยุทธศาสตร์ชาติทั่วไป ในขณะที่ ในส่วนของข้อมูลด้านระบาดวิทยา พบสิ่งที่น่ากังวลคือ มีการกล่าวถึงคนข้ามเพศน้อยกว่าประชากรกลุ่มอื่นมาก (มีการกล่าวถึงคนข้ามเพศมีเพียง 20% เท่านั้น) โดยการกล่าวถึงคนข้ามเพศในส่วนอื่นๆ คิดเป็น ส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวชีวิต/เป้าหมายในการติดตามและประเมินผล (23.3%) ส่วนงบประมาณ (13.3%) หรือส่วนกิจกรรม (38.3%)

ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่คนข้ามเพศควรได้รับการพิจารณาให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญที่นักกิจกรรมจะต้องวิเคราะห์โดยละเอียดในส่วนต่างๆ ของแผนยุทธศาสตร์ในประเทศของตน เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาจะมีกรอบการทำงานที่เพียงพอในการผลักดันให้ภาครัฐตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อความมั่นคงปลอดภัยที่ไต่ให้ไว้ สุดท้ายนี้ ด้วยข้อมูลด้านเอชไอวีเฉพาะสำหรับกลุ่มคนข้ามเพศยังมีอยู่อย่างจำกัด โดยส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับผู้หญิงข้ามเพศเนื่องด้วยภาระหลายอย่างที่พวกเขาต้องเผชิญ ในขณะที่ข้อมูลเดียวกันสำหรับผู้ชายข้ามเพศและกลุ่มนอนไบนารียังคงมีอยู่อย่างจำกัด จึงเป็นเรื่องสำคัญที่นักกิจกรรมควรนำข้อกังวลในเรื่องดังกล่าวนี้มาสู่การพิจารณาหารือในการทำงานให้มากขึ้น

⁹ World Health Organization. (2016). Consolidated Guidelines on HIV Prevention, Diagnosis, Treatment and Care for Key Populations – 2016 Update.

¹⁰ UNAIDS. (n.d.) Key Populations. <https://www.unaids.org/en/topic/key-populations>

¹¹ Aidsfonds. (2020).

¹² UNAIDS (2021). Global AIDS update – Confronting Inequalities: lessons for pandemic responses from 40 years of AIDS.

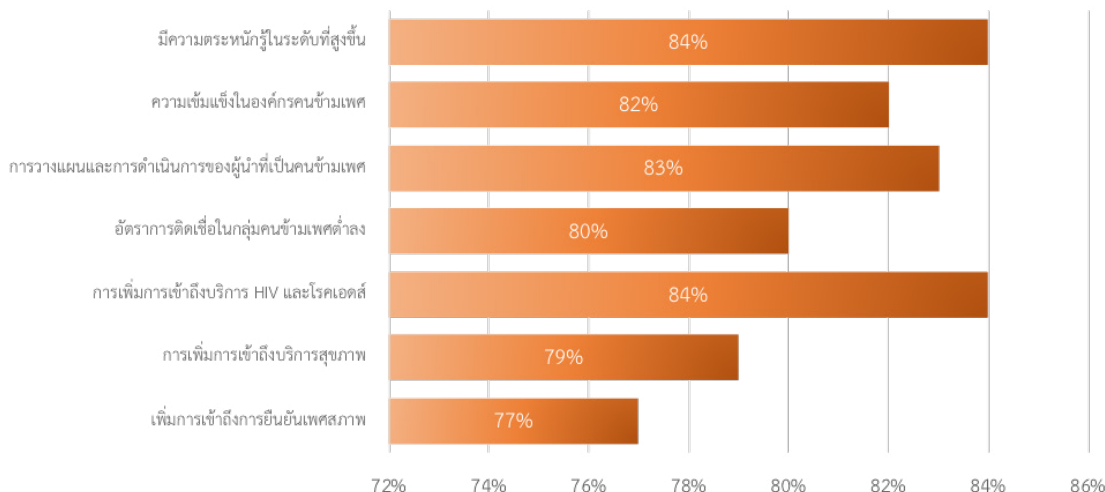
¹³ Lankiewicz, T. et al. (2021). Assessing inclusion of transgender populations in HIV/AIDS National Strategic Plans: a global review. Manuscript in preparation.

เป้าหมายของเราคืออะไร?

ทำความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยการเชื่อมโยงเข้ากับภารกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายที่ดำเนินอยู่ในองค์กรของท่าน

แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเอชไอวี/เอดส์ เป็นการวางกรอบการทำงานที่มุ่งให้ความสำคัญไปที่การดำเนินโครงการและการให้บริการต่างๆ รวมถึงช่วยให้เราสามารถวัดความก้าวหน้าในการทำงานสู่เป้าหมายในระดับชาติและระดับนานาชาติได้ และยังคงช่วยให้การประสานงานด้านเทคนิค ทรัพยากร และกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ (รวมถึงรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ผู้บริจาค หน่วยงานของสหประชาชาติ และภาคีเครือข่ายอื่นๆ) เป็นไปอย่างมีระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อเป้าหมายคือการยุติปัญหาเอดส์ภายในปี 2573 นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์ชาติยังช่วยขับเคลื่อนการทำงานไปสู่การบรรลุเป้าหมาย SDG ที่เกี่ยวข้อง นั่นก็คือ เป้าหมายด้านสุขภาพ และทำให้การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติมีความหมายมากยิ่งขึ้น เพื่อผลักดันให้ภาครัฐมีความรับผิดชอบต่อคำมั่นสัญญาที่พวกเขาได้ให้ไว้บนเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก พร้อมสร้างแรงกระตุ้นในระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่จะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชุมชนข้ามเพศต่อไป ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะพิจารณาว่า องค์กรของท่านมีกิจกรรม ภารกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายใดๆ ที่มีความคาบเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้งานของท่านมีความสอดคล้องและเป็นองค์รวมมากยิ่งขึ้น รวมถึงวางแผน ให้ความรู้ และส่งเสริมให้ชุมชนข้ามเพศของท่านตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อท้ายที่สุด ท่านจะได้สามารถแบ่งปันข้อมูลต่างๆ รวมถึงรับฟังข้อเสนอแนะ และแนวทางต่างๆ จากพวกเขาได้ต่อไป เมื่อมีความจำเป็น

สิ่งที่นักกิจกรรมที่เป็นคนข้ามเพศคาดหวังจากการเข้าร่วม NSP

กราฟด้านบนเป็นข้อมูลจากแบบสำรวจของนักกิจกรรมและการประชุมตรวจสอบซึ่งแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของคนข้ามเพศในแผนยุทธศาสตร์ชาติมีหลากหลายเป้าหมาย โดยนักกิจกรรมที่มีประสบการณ์ในงานนี้มองว่า การมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติมีประเด็นสำคัญต่างๆ เช่น:

- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความตระหนักรู้มากยิ่งขึ้นถึงความต้องการของชุมชนข้ามเพศ (84%)
- ชุมชนคนข้ามเพศมีความเข้าถึงบริการเอชไอวี/เอดส์มากขึ้น (84%)
- คนข้ามเพศเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการให้บริการด้านเอชไอวี (83%)
- องค์กรข้ามเพศมีเครือข่ายที่แข็งแกร่งกว่าภาคส่วนต่างๆ (82%)
- อัตราการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ลดลงภายในชุมชนข้ามเพศ (80%)
- ชุมชนข้ามเพศมีความเข้าถึงบริการสุขภาพทั่วไปสำหรับพวกเขาเพิ่มขึ้น (79%)
- มีการเข้าถึงบริการเพื่อการข้ามเพศมากขึ้น (77%)

มันเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำความเข้าใจว่า การมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติจะช่วยให้เราสามารถเรียงลำดับความสำคัญในการทำงานของชุมชนของเราได้อย่างไร รวมถึงควรมีการกล่าวถึงประเด็นนี้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติส่วน ลองนึกดูว่า คนข้ามเพศจะรู้สึกอย่างไรหากพวกเขาไม่ได้รับความช่วยเหลือในการเข้ารับบริการเพื่อการข้ามเพศทางการแพทย์ พวกเขาจะอยากมีส่วนร่วมในการป้องกันและดูแลเอชไอวีได้อย่างไรหากได้รับความช่วยเหลือด้านจิตสังคมที่ไม่เพียงพอ แผนยุทธศาสตร์ชาติมีความเชื่อมโยงกับปัญหาปากท้องของคนข้ามเพศอย่างไร เป็นต้น พวกเรายังคงมีบทบาทในการตรวจสอบให้แน่ใจว่า ภาครัฐรับรู้ว่าการกำหนดความผิดทางอาญา การกีดกันทางเพศ การตีตราผู้ติดเชื้อเอชไอวี และความเกลียดชังคนข้ามเพศ สามารถส่งผลกระทบต่อคนข้ามเพศจำนวนมาก ทั้งในเรื่องการทำให้พวกเขามีพฤติกรรมเสี่ยง มีผลต่อการรับรู้

กิจกรรม

จงอธิบายว่า เหตุใดการมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติจึงมีความสำคัญสำหรับองค์กรของท่าน ท่านคาดหวังที่จะเห็นผลลัพธ์ที่ดีขึ้นอย่างไรจากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ? สิ่งนี้มีความเชื่อมโยงกับงานอื่น ๆ ของท่านอย่างไร? อะไรคือประโยชน์รองลงมาสำหรับท่านในการทำสิ่งนี้? ตัวอย่างเช่น เช่น ช่วยให้คุณหรือหน่วยงานของคุณมีความเข้มแข็งขึ้น มีความใกล้ชิดกับภาคีต่างๆ ขององค์กรมากขึ้น เป็นต้น ให้ท่านใช้เวลาในการวางแผน จัดทำเอกสาร และหารือในเรื่องนี้ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ เช่น ผู้บริจาค สมาชิกในชุมชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ท่านจะได้มีแนวทางที่ชัดเจนและนำไปขับเคลื่อนนอกองค์กรต่อไป

ชุมชนข้ามเพศถูกกำหนดให้เป็นประชากรกลุ่มเสี่ยงตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ

มีการกล่าวถึงประชากรกลุ่มเสี่ยงอยู่ทั่วไปในส่วนต่างๆ ของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วประกอบไปด้วย (1) ส่วนการบรรยายทั่วไปของแผนยุทธศาสตร์ชาติ (2) ข้อมูลด้านระบาดวิทยา (3) ตัวชี้วัดและเป้าหมายในการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation - M&E) (4) กิจกรรมของแผนยุทธศาสตร์ชาติและ (5) งบประมาณแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยทั่วไปแล้ว แผนยุทธศาสตร์ชาติสะท้อนถึงความตระหนักและความเข้าใจในบริบทของประชากรข้ามเพศ ซึ่งทำให้เชื่อได้ว่า มีความเป็นไปได้สูงที่จะนำไปสู่การจัดทำโครงการต่างๆ ด้านเอชไอวีสำหรับชุมชนข้ามเพศที่มีความจริงจัง หรือไม่ใช่ว่าเพียงแค่ทำไปในระดับพิธีการเท่านั้น โดยในแต่ละส่วนสามารถสรุปสั้นๆ ได้ดังนี้

1. การยอมรับคำจำกัดความและคำอธิบายของประชากรกลุ่มเสี่ยงในแผนยุทธศาสตร์ชาติ

ภาครัฐให้การยอมรับอย่างชัดเจนว่า คนข้ามเพศเป็นหนึ่งในประชากรกลุ่มเสี่ยง ซึ่งการยอมรับนี้ช่วยให้ภาครัฐสามารถจัดการกับปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในกลุ่มคนข้ามเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ โดยถ้าจะให้ดีที่สุด ชุมชนข้ามเพศควรถูกกำหนดให้เป็นประชากรกลุ่มเสี่ยงด้วยความตระหนักว่า พวกเขาเองต่างก็มีความหลากหลาย รวมถึงมีการใช้คำศัพท์ที่ถ่วงถ่วงในการระบุตนเองที่แตกต่างกันไป การกล่าวถึงประชากรข้ามเพศควรมีการกล่าวแยกออกมาต่างหากด้วยความระมัดระวัง รอบคอบในรายละเอียด ตลอดในส่วนการบรรยายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้มองเห็นภาพการจัดการปัญหาตามบริบทได้ดียิ่งขึ้น

2. การกล่าวถึงอย่างมีนัยสำคัญในส่วนข้อมูลด้านระบาดวิทยา

ประชากรกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะคนข้ามเพศ ยังต้องแบกรับปัญหาด้านเอชไอวีที่มีความรุนแรงแตกต่างกันไป รวมถึงพวกเขายังไม่ถูกให้ความสำคัญมากเท่าที่ควร โดยจากข้อมูลด้านระบาดวิทยาของกลุ่มคนข้ามเพศในแต่ละประเทศยังพบว่า มีอยู่อย่างจำกัด การใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้านระบาดวิทยาโดยให้ชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เห็นกิจกรรม ตลอดจนผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายรัฐบาล และผู้บริจาค สามารถตัดสินใจแบบมีหลักฐานรองรับได้ในการวางแผนระดับชาติไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการประเมินขนาดประชากรกลุ่มเสี่ยง ทั้งในเรื่องความชุกและการคาดเดาเหตุการณ์ การจัดทำแผนผังการป้องกันและรักษาเอชไอวี ความรุนแรงที่พวกเขาต้องเผชิญ การใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ และการมีส่วนร่วมในระบบบริการสุขภาพที่มีรูปแบบเฉพาะสำหรับประชากรข้ามเพศ

3. กิจกรรมต่างๆ ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ

การกล่าวถึงกิจกรรมที่มีรูปแบบเฉพาะสำหรับคนข้ามเพศในแผนยุทธศาสตร์ชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจและมุ่งมั่นในการพิจารณาพวกเขาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ แต่การที่ภาครัฐกล่าวถึงสถานการณ์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในแผนยุทธศาสตร์ชาติโดยไม่มีกิจกรรมใดเลยที่มุ่งเน้นเพื่อจัดการกับความเหลื่อมล้ำ ทำให้ถูกมองได้ว่าเป็นการดำเนินการแต่เพียงผิวเผินเท่านั้น

4. ตัวชี้วัดและเป้าหมายในการติดตามและประเมินผลที่มีความเฉพาะเจาะจง

ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ การมีตัวชี้วัดและเป้าหมายในการติดตามและประเมินผล (M&E) เฉพาะสำหรับกลุ่มคนข้ามเพศนั้น จะช่วยในการติดตามการเปลี่ยนแปลง ความคืบหน้า หรือการถดถอยในการบรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนดไว้ได้ ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการแก้ปัญหาเอชไอวีของคนข้ามเพศ การกล่าวถึงในส่วนอื่นๆ ของแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยไม่มีตัวบ่งชี้หรือเป้าหมายเฉพาะสำหรับคนข้ามเพศนั้น อาจทำให้ไม่สามารถประเมินได้ว่า กิจกรรมดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาให้สถานการณ์ต่างๆ ดีขึ้นได้หรือไม่

5. งบประมาณแผนยุทธศาสตร์ชาติ

งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมการจัดการทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่วางแผนไว้ การมุ่งมั่นทำกิจกรรมโดยไม่มีการจัดสรรงบประมาณ มีแนวโน้มที่จะทำให้กิจกรรมนั้นๆ ไม่สามารถดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

กิจกรรม

ให้ท่านพิจารณาแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเทศของท่านเพื่อประเมินว่า ได้มีการกล่าวถึงคนข้ามเพศมากน้อยแค่ไหน? พวกเขาถูกกล่าวถึงในส่วนการบรรยายยุทธศาสตร์ ส่วนข้อมูลด้านระบาดวิทยา ส่วนกิจกรรม ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัด M&E รวมถึงส่วนงบประมาณหรือไม่? ตลอดจนมีข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานแบบองค์รวม การกำหนดเป้าหมาย การกล่าวถึงคนข้ามเพศแบบแยกหัวข้อมาต่างหาก และมีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับบริบทเฉพาะสำหรับชุมชนข้ามเพศในแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว หรือไม่?

เราจะไปถึงเป้าหมายนั้นได้อย่างไร?

ด้านล่างนี้เป็นคำแนะนำบางส่วนเกี่ยวกับสิ่งที่ท่านและองค์กรสามารถทำได้เพื่อมีส่วนร่วม!

1. พิจารณาแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวในปัจจุบันว่า มี/ไม่มีการกล่าวถึงคนข้ามเพศอย่างไร

ในวางแผนการขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่านจำเป็นต้องมีความรู้ว่าคุณคนข้ามเพศยังคงถูกกีดกันในส่วนไหนและอย่างไร เราจึงสนับสนุนให้ท่านพิจารณาและทำความเข้าใจกับแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเทศของท่านก่อน โดยหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาล (เช่น หน่วยงานที่ทำงานด้านสุขภาพ การพัฒนาสังคม เพศสภาพ ฯลฯ) มักจะนำแผนยุทธศาสตร์ที่ถูกพัฒนาเสร็จเรียบร้อยแล้วและมีความครอบคลุม มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องต่อไปสำหรับหน่วยงานของพวกเขาเอง ให้ท่านพิจารณาว่า แผนดังกล่าวเหล่านั้นได้มีการรวมคนข้ามเพศให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ หรือไม่และอย่างไร? สิ่งทีองค์กรสามารถทำได้และมีประโยชน์ คือ ทบทวนดูว่า คนข้ามเพศได้เข้าไปมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเทศของท่านมากน้อยแค่ไหน ตลอดจนได้นำมาสู่การเกิดแผนยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง และการจัดทำรายงานที่เป็นประโยชน์สำหรับการขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างไร

2. วางแผนและทำความเข้าใจกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ

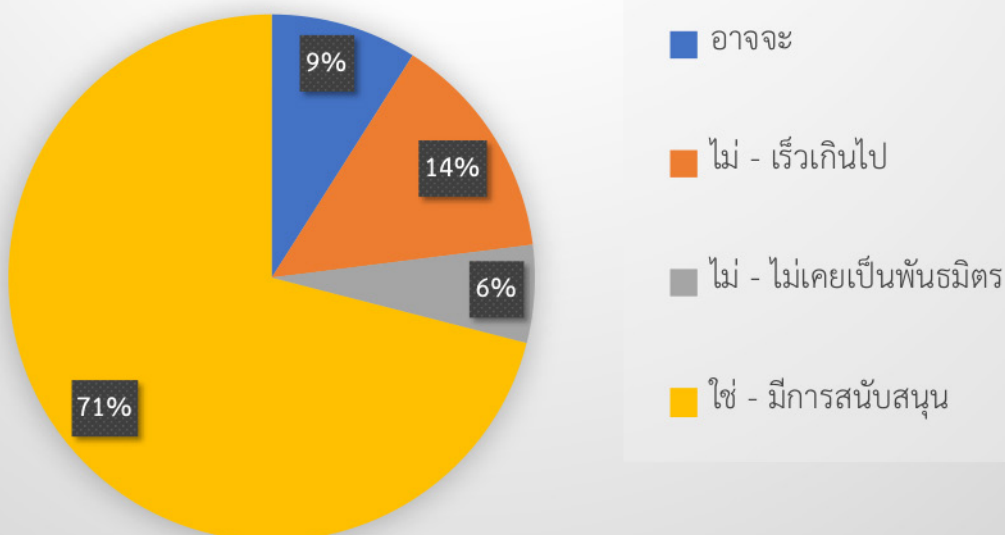
เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีกลยุทธ์ ท่านจำเป็นต้องวางแผนกระบวนการตัดสินใจ รวมถึงแจกแจงออกมาให้ได้ว่า ใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ใครคือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องของการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ พร้อมทั้งทำความเข้าใจบริบทต่างๆ ในประเทศของท่านเอง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการวางแผนเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว นอกจากนี้ ท่านต้องเข้าใจวงรอบของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเทศของท่านด้วย เช่น ระยะเวลาที่แผนมีความครอบคลุม กระบวนการตรวจสอบครั้งต่อไปจะเริ่มขึ้นอีกครั้งเมื่อใด ตลอดจนท่านมีวิธีเชิงรุกในการเข้าไปทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และเริ่มต้นกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร

3. พิจารณาขยายความร่วมมือและรูปแบบการทำงานแบบเครือข่ายให้กว้างขึ้น

นักกิจกรรมข้ามเพศที่ทำงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ได้ระบุว่า การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายและองค์กรอื่นๆ ที่นำโดยประชากรกลุ่มเสี่ยง เป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้รัฐบาลมีความรับผิดชอบในการทำงานส่วนนี้มากขึ้น และยังพบว่า การประสานงานข้ามกลุ่มองค์กรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศยูเครน การเป็นพันธมิตรกับองค์กรที่ทำงานเพื่อบุคคลตรงเพศในด้านบริการเอชไอวี ช่วยให้นักกิจกรรมข้ามเพศมีพื้นที่ในการเข้าร่วมโต๊ะเสวนา ในขณะที่ในประเทศกัมพูชา องค์กรชุมชนที่เริ่มต้นจากการเป็นองค์กรชายรักชาย ได้จัดแคมเปญรณรงค์ที่นำโดยคนข้ามเพศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศเข้ามามีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งพวกเขายังได้ออกแบบโครงการต่างๆ ด้วยความตระหนักว่า คนข้ามเพศเป็นกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะแตกต่างไปจากประชากรกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ เป็นต้น ภาพด้านล่างซึ่งนำข้อมูลมาจากแบบสำรวจของนักกิจกรรม ยังได้เน้นย้ำถึงประโยชน์ของแนวทางนี้เพิ่มเติม

การประสานองค์กรของคุณร่วมกับองค์กรอื่นๆ ทุกภาคส่วน

ในประเทศของคุณ

กิจกรรม

ในปัจจุบัน ในประเทศของท่านมีเครือข่าย องค์กร และหน่วยงานใดบ้างที่ทำงานเพื่อประชากรกลุ่มเสี่ยง? ท่านสามารถแจกแจงออกมาได้ไหม? มีองค์กรไหนบ้างที่ท่านยังไม่เคยร่วมงานด้วยมาก่อน? ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของท่านกับพวกเขาเป็นอย่างไร? มีวิธีใดบ้างที่จะช่วยให้ท่านสร้างหรือกระชับความสัมพันธ์ รวมถึงสร้างความไว้วางใจกับพวกเขา? เมื่อใดที่ท่านจะมีโอกาสทำงาน วางแผน และดำเนินงานต่างๆ ร่วมกับพวกเขา?

พิจารณานำความเห็นของคนข้ามเพศที่มีความหลากหลายไปใช้ในการดำเนินงานของท่าน ยังมีองค์กรหรือบุคคลข้ามเพศอื่นใดอีกบ้างที่ท่านสามารถเชิญเข้ามาเพื่อร่วมขับเคลื่อนประเด็นต่างๆของคนข้ามเพศในพื้นที่ชนบท? พวกเขาเหล่านั้นเน้นไปที่ประเด็นของผู้ชายข้ามเพศ กลุ่มนอนโบนารี หรือผู้พิการข้ามเพศหรือไม่? ทั้งนี้เพราะสามัคคีคือพลัง จงถามตัวเองว่า: ท่ามกลางการมีส่วนร่วม ยังมีใครในชุมชนของเราก็กังๆ ที่ยังถูกมองข้าม? เรามีวิธีตรวจสอบอย่างไรเพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง?

4. ให้การสนับสนุนและ/หรือมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล

แต่เรายังขาดข้อมูลที่เพียงพอที่จะรู้ได้อย่างแน่ชัดว่า จำเป็นต้องมีทรัพยากรเพิ่มมากขึ้นแค่ไหน ซึ่งในปัจจุบัน มีเพียงไม่กี่ประเทศเท่านั้นที่มีข้อมูลจำนวนประชากรข้ามเพศภายในประเทศที่พอเชื่อถือได้ ที่แย่ไปกว่านั้น ข้อมูลเหล่านี้ถูกทำให้เลือนหายไปในช่วงประวัติศาสตร์ พร้อมกับการมีทัศนคติต่อคนข้ามเพศในฐานะบุคคลชายขอบ อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลที่มีอยู่ ช่วยให้เรารู้ได้อย่างชัดเจนว่า ยังคงมีทรัพยากรไม่เพียงพอสำหรับกลุ่มประชากรข้ามเพศ นักกิจกรรมจึงสามารถมีบทบาทในการสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินจำนวนประชากรดังกล่าว รวมถึงข้อมูลในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาเอชไอวี (เช่น อุปสรรคหรือโอกาสของคนข้ามเพศในการเข้าถึงโครงการป้องกันดูแล และรักษา หรือข้อมูลเกี่ยวกับการให้เงินสนับสนุนโครงการแก้ไขปัญหาดังกล่าว) ที่ขับเคลื่อนโดยคนข้ามเพศเองในประเทศของท่าน) วิธีที่เราสามารถทำได้เพื่อนำไปสู่การสร้างความเปลี่ยนแปลงก็คือ การใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยให้ชุมชนเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน และสร้างช่องทางในการแบ่งปันข้อมูลเหล่านั้นร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุข รวมถึงเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่มีรูปแบบเฉพาะสำหรับคนข้ามเพศ ไม่ใช่วิธีแบบทั่วไป เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ได้จริง ต้องทำอย่างไรจึงจะได้มาซึ่งข้อมูลที่สะท้อนความหลากหลายของประชากรข้ามเพศอย่างแท้จริง? การเข้าไปเก็บข้อมูลจากชุมชนข้ามเพศในพื้นที่ชนบท? การเก็บข้อมูลจากคนข้ามเพศที่กำลังประสบปัญหาอื่นๆ จากการถูกทำให้เป็นบุคคลชายขอบ? เป็นต้น

กรณีศึกษา – ประเทศยูกันดา

การเก็บข้อมูลและหลักฐานมักเป็นกระบวนการที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการขับเคลื่อนด้านสาธารณสุข การมีข้อมูลเพื่ออ้างอิงเปรียบเทียบเสมือนการเปิดประตูที่ปิดอยู่ เช่นเดียวกัน การขาดข้อมูลก็เหมือนกับการปล่อยให้ประตูปิดทิ้งไว้นั่นเอง ดร. ปีเตอร์ โคแอมบัตเตย์ ตัวแทนกระทรวงสาธารณสุขประเทศยูกันดา ซึ่งเป็นผู้ดูแลคลินิกสำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยง (Most at Risk Populations Initiative – MARPI) ได้กล่าวกับนักกิจกรรมเกี่ยวกับความสำคัญของหลักฐานไว้ดังนี้:

“พูดคุยกับหลักฐานและหมั่นตรวจตรา เมื่อมีคนตั้งคำถามว่า งานวิจัยสามารถทำอะไรได้บ้าง คนข้ามเพศควรถูกพิจารณาให้เข้ามามีส่วนร่วมและมีความพยายามในการทำวิจัยเฉพาะสำหรับพวกเขา การไม่มีข้อมูลทำให้เป็นเรื่องยากมาก คุณพูดอะไรไม่ได้ถ้าคุณไม่มีหลักฐาน มันจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูลเพราะกระทรวงไม่สามารถทำงานได้โดยไม่มีหลักฐาน แนวทางที่สร้างแรงกระทบได้มากที่สุด คือ

ดำเนินการตามกระบวนการที่เหมาะสม ตลอดจนขอรับความร่วมมือจากหน่วยงาน และการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยที่เป็นที่ยอมรับ งานวิจัยต้องผ่านการยอมรับให้ใช้เป็นหลักฐานได้ คำถามสำคัญสำหรับพวกเราในฐานะคนทำโครงการก็คือ ‘ไหนหละข้อมูล?’”

5. พร้อมมีส่วนร่วมโดยไม่ต้องรอให้ใครมาเชิญ!

ในหลายประเทศ คนข้ามเพศมักถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติตั้งแต่เริ่มต้น หากท่านเป็นคนหนึ่งที่ถูกกีดกันอย่าเพิ่งแต่รอให้ใครมาเชิญ ท่านสามารถกระตือรือร้นวางแผนและเริ่มขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมด้วยตัวของท่านเองได้เลย ให้นึกถึงกลวิธีและเครื่องมือขับเคลื่อนต่างๆ ที่ท่านคุ้นเคยและมีประสบการณ์ในการใช้ องค์กรของท่านสามารถเริ่มเขียนจดหมายอย่างเป็นทางการถึงหน่วยงานภาครัฐเพื่อแสดงให้พวกเขารับรู้ถึงการถูกกีดกัน พร้อมสนับสนุนให้พวกเขาเปิดโอกาสให้ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ท่านสามารถใช้วิธีรวบรวมลายเซ็นจากองค์กรข้ามเพศอื่นๆ ในประเทศของท่าน หรือจัดการประชุมเพื่อวางกลยุทธ์ วางแผน และทำงานร่วมกับชุมชนของท่าน หรือกดดันผู้มีอำนาจตัดสินใจบางกลุ่มตามที่ท่านระบุไว้ในรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แค่นี้ก็ริเริ่มและทำมัน!

6. ส่งหนังสือเสนอการแก้ไขแผนยุทธศาสตร์ชาติ

วงรอบของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเทศของท่านครั้งต่อไปคือเมื่อไร? รัฐบาลของท่านได้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขแผนยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่? ท่านสามารถเดินหน้าประเมินแผนยุทธศาสตร์ชาติฉบับปัจจุบันได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องรอแผนยุทธศาสตร์ฉบับต่อไป โดยทำงานร่วมกับเครือข่ายองค์กรประชากรกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ ในการร่างแผนยุทธศาสตร์อีกฉบับขึ้นมา รวมถึงแผนอื่นๆ ที่มีความเฉพาะเจาะจงสำหรับกลุ่มคนข้ามเพศ ยกตัวอย่าง ในประเทศยูกันดา นักกิจกรรมได้พัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติอีกฉบับขึ้นมา ภายใต้โครงการ PITCH ซึ่งสุดท้ายนำไปสู่การผลักดันให้รัฐบาลนำคำแนะนำบางอย่างมารวมไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติฉบับใหม่ของประเทศ

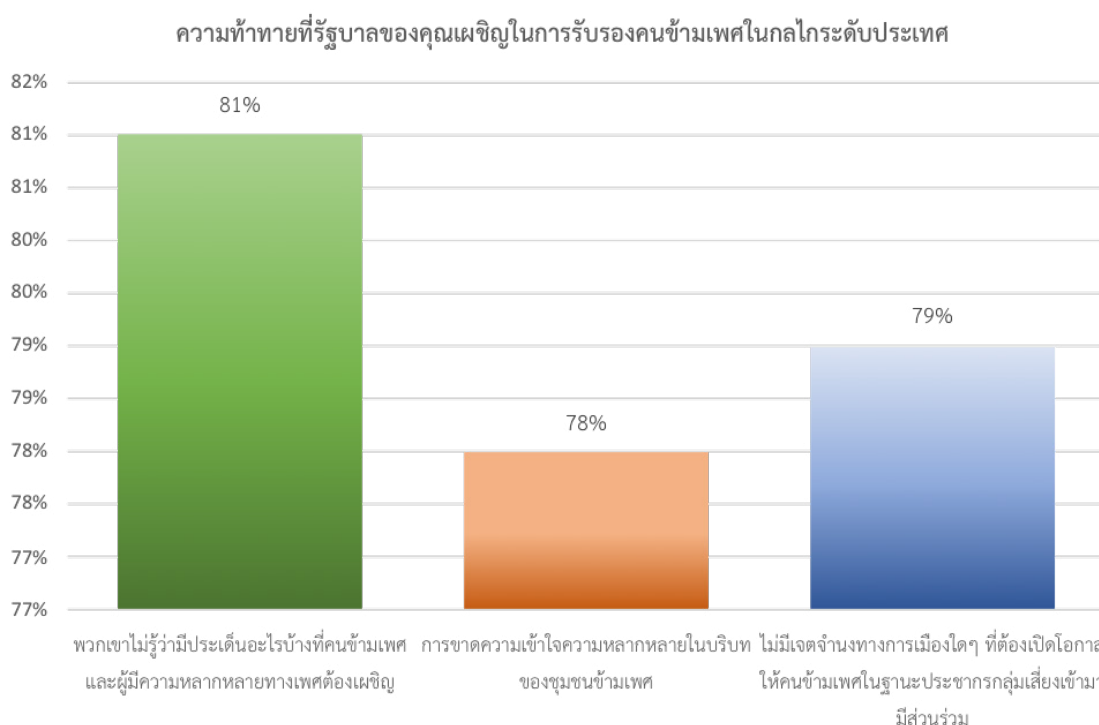
7. จัดการให้คำปรึกษาหรือเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ในชุมชน เพื่อเปิดรับคำแนะนำต่างๆ ต่อการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ

ความท้าทายประการหนึ่งสำหรับองค์กรข้ามเพศในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการแผนยุทธศาสตร์ชาติ คือ การที่ชุมชนยังไม่มีความรู้ที่เพียงพอ ท่านจึงควรคิดหาวิธีสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชุมชน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยการจัดเสวนาพูดคุยเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของแผนยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงจัดพื้นที่ให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในชุมชน ให้ท่านพิจารณาคำพูดด้านล่างและคิดหาวิธีทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามบริบทในประเทศของท่านเพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจของชุมชนคนข้ามเพศที่ท่านเป็นตัวแทน

“ชุมชนข้ามเพศยังคงขาดข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ มีเพียงไม่กี่คนในประเทศยูกันดา (และอาจจะในประเทศอื่นๆ) ที่รู้ว่าแผนยุทธศาสตร์ชาติคืออะไร สิทธิโดยชอบธรรมคืออะไร มีประโยชน์อย่างไรต่อชุมชนข้ามเพศ - มีเพียงไม่กี่คนที่ยังรู้ว่า แผนยุทธศาสตร์ชาติมีอยู่จริง ดังนั้น ชุมชนคนข้ามเพศจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงโครงการต่างๆ ที่อยู่ภายใต้ไม่เช่นนั้นจะเป็นเรื่องยากที่องค์กรที่ดำเนินโครงการที่มีชุมชนเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน จะวางแผนและขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของคนข้ามเพศในแผนยุทธศาสตร์ชาติ” Jay Mulucha, FEM Alliance ประเทศยูกันดา

8. ร่วมมือกับรัฐบาลในการสร้างความตระหนักรู้และพัฒนากลไกอบรม

เมื่อสอบถามผู้เข้าร่วมทำแบบสำรวจว่า พวกเขาคิดว่าอะไรคือความท้าทายของรัฐบาลในการเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการกลไกความร่วมมือในประเทศ (Country Coordinating Mechanism), คณะทำงานด้านเทคนิค (Technical Working Group) หรือการทำงานในรูปแบบภาคีสมาชิกที่มีหน้าที่ดูแลจัดการตนเอง คำตอบที่ได้รับมากที่สุด (81%) ระบุว่า “พวกเขาไม่รู้ว่า มีประเด็นอะไรบ้างที่คนข้ามเพศและผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ” ตามมาด้วยคำตอบที่ระบุว่า “ไม่มีเจตจำนงทางการเมืองใดๆ ที่ต้องเปิดโอกาสให้คนข้ามเพศในฐานะประชากรกลุ่มเสี่ยงเข้ามามีส่วนร่วม”

การขาดความเข้าใจแบบองค์รวม รวมถึงความเข้าใจในความหลากหลายในบริบทของชุมชนข้ามเพศ เป็นอุปสรรคสำคัญในการเปิดโอกาสให้พวกเขาเข้ามามีส่วนร่วม ท่านจึงควรพิจารณาจัดประชุมและการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับพวกเขาเกี่ยวกับชุมชนข้ามเพศ ตลอดจนจัดเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนข้ามเพศกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติ ท่านเคยทำงานใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความละเอียดอ่อนมาก่อนหรือไม่? มีกลยุทธ์ใดบ้างที่ท่านเคยใช้ซึ่งมีประสิทธิภาพและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานนี้ได้บ้าง?

9. สื่อสารออกไปให้ใครๆ ได้ยิน!

ให้ท่านคิดถึงกลยุทธ์การสื่อสารต่างๆ ท่านมีวิธีสื่อสารอย่างไรเพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับรู้? อะไรคือข้อความสำคัญที่สุดที่ท่านต้องการจะสื่อออกไป? มีช่องทางไหนบ้างที่ท่านสามารถใช้ได้? ท่านมีวิธีดึงดูดให้บุคคลทั่วไปเข้ามาสนใจและเข้าใจประเด็นนี้ได้อย่างไร? บางทีอาจเป็นในรูปแบบของการทำแคมเปญบนสื่อสังคมออนไลน์ จัดประชุมออนไลน์ จัดวิทยุชุมชน สร้างวิดีโอ หรือจัดทำแผ่นพับ เป็นต้น ให้พิจารณารูปแบบการสื่อสารที่ท่านเคยใช้มาก่อนและประสบความสำเร็จในการดึงความสนใจไปที่ประเด็นที่ท่านเคยขับเคลื่อน